

Полтава Диканька Котельва Чутове Машівка Карлівка Н. Санжари Решетилівка Хорол Миргород В. Бага

З ЛЮБОВ'Ю ДО ВАС, НАШІ ШАНОВНІ ЧИТАЧІ

Дорогі читачі, сьогодні ви тримаєте в руках 808-й номер «Кола». І це останній не лише в цьому році, а в історії нашого друкованого видання. За 15 з половиною років, протягом яких для вас працювали шість редакторів і близько трьох десятків журналістів, ми намагалися писати для вас якісні, цікаві, об'єктивні статті. В останньому номері ви не побачите звичних новин та історій про цікавих людей, про події, спорт. Натомість у газеті буде багато спогадів наших журналістів, ми пригадаємо найбільш резонансні статті, які писали для вас.

ДОСЯГНЕННЯ

Надія Труш

За роки роботи у «Колі» я не отримала жодної грамоти і подяки від представників влади. Найбільшим своїм журналістським досягненням вважаю те, що міський голова Полтави Олександр Мамай уникає і, на мою думку, боїться погодитися на інтерв'ю зі мною, відмовляє, чекаючи поки видання, як сам говорив, «стане лояльнішим». Ще одне досягнення, яким пишаюся: змусила Олександра Мамая припинити купувати журналістів за 500 гривень та путівку у Львів, зробивши розголос про підкуп на всю Україну. За моєї участі пресслужба Полтавської міськради облаштувала зону для роботи журналістів під час сесії (є столи, розетки, безкоштовний Інтернет), а на сайті міськради почали систематично оновлювати розділ «До відома журналістів» та публікувати анонси засідань депутатських комісій, міськвиконкому; частково публікувати проекти рішень ради, міськвиконкому та додатки до них, як того вимагає закон (за 20 днів до засідання сесії). Враховуючи правозахисну діяльність у сфері медіа, змогла домогтися того, аби журналісти не боялися і не лінувалися захищати свої професійні права.

Ольга Правденко

У 2014 році здобула перше місце у Всеукраїнському конкурсі для журналістів «Діабет - час діяти разом». Організатори конкурсу компанія «Ново Нордіск» спільно з Посольством Королівства Данія в Україні, представниками Міністерства охорони здоров'я України і Міжнародної Діабетичної Асоціації України. Відвідала завод «Ново Нордіск» біля Копенгагена, де виробляють інсулін.

У 2015 році була відібрана на конкурсній основі Дортмундським Міжнародним освітнім центром (Німеччина) для навчального візиту в Білорусь, Польщу, Німеччину. Конкурс - для істориків та журналістів із 4 країн, тема: «Перспективи загальноєвропейської культури

Брала участь у науковому семінарі «Порівняльні підходи в дослідженні геноциду і масових убивств» (листопад 2015-го). Організатори - Український центр вивчення історії Голокосту, Меморіал де

Брала участь у Всеукраїнському конкурсі дослідницьких есе «Чорнобиль і Східна Україна: портрети і долі 1986-2015» (грудень 2015го). Стала переможницею у номінації «Краща сімейна історія». Організатори - Чорнобильська історична майстерня і Українська асоціація усної історії.

Здобула третє місце в конкурсі «Журналістські розслідування у сфері видобування корисних копалин».

Тетяна Цирульник

Серед своїх досягнень можу назвати конкурс професійної журналістики «Честь професії», номінація «Кращий матеріал із громадською позицією» - п'ятірка найкращих статей. Перемога у конкурсі «Журналістські розслідування у сфері видобування корисних копалин».

конкурсі журналістських розслідувань у сфері видобування корисних копалин

Ніна Король

Передовсім про відзнаки, їх небагато, я рідко брала участь у різних конкурсах, однак кілька маю.

2008 рік - перемога у конкурсі «Українцям - гідні умови санітарії». Номінація - санітарія. Стаття «Велика проблема малої потреби» розділила перемогу зі статтею колег з Одеси.

2009 рік – ІІ місце в обласному етапі спортивної фотографії від Полтавського обласного відділення Національного олімпійського комітету України.

2011 рік - ІІ місце у Всеукраїнській ініціативі «Полювання на Табачника». Не шукала участі, про конкурс не знала. Але організатори знайшли на сайті kolo.news мою статтю, яка була про відвідини чинного тоді міністра освіти Дмитра Табачника і помилки в його промові (фактаж), та відзначили. Приємно, що в цій когорті нагороджених був письменник Василь Шкляр.

Та досягнення для мене у виданні - професійне зростання і розвиток, адже журналістика дає знання з різних сфер життя. Звісно, з деяких вузьких галузей ти ніколи не станеш фахівцем, бо люди вчаться і практикуються для цього роками. Але твоє завдання – знайти фахівця для коментарів із теми і пояснити це доступною читачам мовою. Я не знаю, чи є галузь, про яку я б не писала. Хоч коротко про подію, але про всяке: від видобутку корисних копалин до польотів у космос.

Досягнення – це вдячність читачів. Вона швидкоплинна, буває висловлена нечасто (ми і не чекаємо цього, бо ж це наша робота), але добре слово й усвідомлення важливості приємні і спонукають не опускати рук, ру-

Досягнення - це і те, що ти виніс на люди, те, про що мовчати не можна, - насилля, несправедливість, корупцію, різні злочини та правопорушення, які намагались приховати.

А також допомогти розібратись людям, нашим читачам, як діяти, куди звернутись, хто за що має відпові-

Ольга Матвієнко

2015 року отримала медаль «За жертовність і любов до України» за волонтерську діяльність та висвітлення подій у зоні проведення АТО. Вручення відзнаки відбулося в Києві в резиденції Патріарха Київського і всієї України-Русі Філарета.

2017 року взяла участь в обласному конкурсі «Журналіст року» і виборола перше місце в одній із номінацій.

Ніна Король під час нагородження в Києві (2008 рік)

СТАТТІ, ЯКІ МИ ПАМ'ЯТАТИМЕМО ЗАВЖДИ Найцікавіші та найбільш резонансні матеріали журналістів «кола»

Тетяна Цирульник

Найбільш резонансна стаття року - Михайло Шевченко, перший заступник мера Полтави: «Надо было брать больше людей, чтобы розмазать это быдло мордою по асфальту». Публікація, присвячена причетності чиновника до кривавої різанини в арці у квітні 2017-го. Після публікації Михайло Шевченко подав на головного редактора до суду, Тетяна Цирульник отримала погрози по телефону «поберегти здоров'я», а сама стаття викликала у Полтаві великий резо-

Рубрика «Перли мера Полтави з сесії» - підбірка цитат Олександра Мамая, які він «видає» під час проведення сесій міської ради, читачами завжди сприймається з великим інтересом, деякі фрази люди вивчили напам'ять.

Стаття «Облрада завдає удару у відповідь», присвячена темі видобування газу на Полтавщині й протистоянню обласної влади і керівництва НАК «НАфтогаз» та «Укргазвидобування», тема унікальна, яка висвітлюється тільки у «Колі». Статті на газову тематику читають як полтавці, так і галузеві експерти і чиновники на рівні Ки-

Стаття «У кімнаті з алкоголічкою» - розповідь про полтавку, яка мешкає у гуртожитку уже 13 років у одній кімнаті з жінкою, котра веде асоціальний спосіб життя. Після публікації Катерині зателефонували з міської ради і запропонували кімнату в іншому гуртожитку (ще гіршому), а також вона потрапила нарешті на прийом до мера Полтави, куди не могла пробитись уже півроку, і він пообіцяв розглянути її питання.

Стаття «Як закривають ФОПи у Полтаві, розповідь держреєстратора» присвячена законодавчим нововведенням на початку 2017 року, коли всі власники «сплячих ФОПів» кинулись закривати свої підприємства, що призвело до величезних черг і суперечок. Розповідь держреєстратора про те, як відбувається сама процедура і що робити людям, які хочуть закрити ФОП.

Стаття «У Полтаві у дворі приватного будинку утворилось провалля, видно підземний хід» про провал глибиною кілька метрів у приватному дворі в районі монастиря. Попри те, що підземний хід було добре видно, працівники ЖЕДу засипали його кількому «КамАЗами» щебню на превеликий жаль істориків-спелеологів, які прибули наступного дня, щоб дослідити цю ділянку.

Стаття «Американські волонтери одружились у Кобеляках» - розповідь про кохання іноземців, які жили в різних куточках США, приїхали до України працювати у школі, одружились і уже 10 років щасливо живуть у США.

Стаття «Єдиним джерелом влади в Україні є народ» присвячена подіям на полтавському Майдані у 2014 році. «Коло» - чи не єдине полтавське видання, яке тоді висвітлювало події біля облдержадміністрації, коли мовчали державні та комунальні газети.

Стаття «Свободу Вікторії Санжарівець» - про неповнолітню дівчину, яку звинуватили у вбивстві музиканта на фестивалі «Вйо, Кобеляки» і 461 добу утримували під вартою. Завдяки небайдужості полтавських журналістів та правозахисників, дівчину таки випустили на свободу, вбивцю ж і досі не знайдено.

Рейтинг «Найвидатніших жінок Полтави» дав можливість полтавцям та журі обрати найвидатнішу полтавку сучасності у номінаціях «Жінка у політиці», «Жінка у гуманітарній сфері», «Жінка у галузі культури», «Жінка у галузі медіа» та «Жінка

«У Полтаві шахраї умовляють пенсіонерів купувати небезпечний прилад» - історія, яка сколихнула багатьох. Випадки, коли злочинці обманним шляхом забирали у стареньких останні гроші, були частими, «Коло» надало ситуації розголосу та взяло коментар у лікарів, які підтвердили небезпечність препарату, що продавали довірливим людям.

Цикл статей «Весілля у королівській родині» про весілля шведської кронпринцеси Вікторії, майбутньої королеви, на якому «Коло» було єдиним ЗМІ з України.

Наталка Сіробаб

Один із найбільш резонансних матеріалів - це стаття про переселенців зі Сходу, які з Донеччини перевезли з собою на мирну територію (село Дібрівка Миргородського району) цілу кінноспортивну школу. Тоді ця тема набула значного розголосу, про це після «Кола» писали всеукраїнські видання. Відгук у читачів знаходили й статті про перебування медиків у зоні неоголошеної війни та про

бійців, які захищають нашу незалежність на Сході України. Надзвичайним нашим редакційним досягненням ми вважаємо те, що нам вдалося потрапити на знімальний майданчик фільму «Дике поле» («Ворошиловград») за Сергієм Жаданом. Вийшло поспілкуватися й із полтавською зіркою кінематографа Даниілом Каменським, який буквально через тиждень після інтерв'ю завдяки головній ролі у фільмі став відомим на всю Україну та за кордо-

Олександр та Анастасія Богачі

Ольга Правденко

За час роботи в редакції було написано безліч статей. Одні запам'яталися більше, про інші забулося у вирі подій. Проте деякі матеріали залишилися у пам'яті назавжди. Серед таких стаття, написана на початку неоголошеної війни на Сході, «У режимі підвищеної готовності: чи готова Полтавщина до оборони та куди ховатись у разі атаки». Написала його після теракту в 2015 році у Маріуполі, коли там ввели режим надзвичайної ситуації, а для всіх інших областей - режим підвищеної готовності. Вирішили перевірити, яка ситуація в Полтаві зі сховищами та куди ховатись людям в разі початку військових дій у Полтаві. Тоді з'ясували, що захисні споруди в обласному центрі в геть незадовільному стані. Їх залишилося буквально кілька на все місто і більшість з них знята з обліку захисних споруд ще 1993 року, згідно з директивами начальника штабу цивільної оборони України (№5 від 24.06.1993 року). Вони переведені до фонду найпростіших укриттів – підвалів і вже не належать до захисних споруд. При цьому чимало полтавців продовжують вважати, що підвали в старих будинках, зведених ще в 50-60-х роках минулого століття, є захисними спорудами. Проте це зовсім не так, хоча у деяких таких приміщеннях ще збереглися спеціальні великі двері, які колись були герметичними.

Чималий резонанс у суспільстві викликала новина про те, що військового комісара Полтавського обласного військового комісаріату Бориса Павлова звинувачують в сепаратизмі. Тоді на сторінці в соціальній мережі комі-

Бункер у дитячій лікарні

сара начебто було зафіксовано проросійську пропаганду. Павлов заявляв, що понад 22 роки служить в Україні і є патріотом своєї держави. На його захист стали працівники військкомату. Було відкрите кримінальне провадження, але слідство не знайшло фактів підтвердження його провини. Нині він не очолює обласного військового комісаріату.

Із матеріалів, які запам'яталися. стаття про терористку Парасковію Івановську, котра вбивала царських міністрів, а віку доживала в родині Володимира Короленка. Вона була рідною сестрою його дружини. Івановська мала надзвичайно складну й цікаву долю. Половину свого життя боролася з царським режимом Російської імперії, неодноразово була на каторгах. Пізно народила дочку, яка померла через трагічний випадок зовсім малень-

кою. На деякий час це підкосило жінку, проте боротьба за свої ідеали дала їй сил та натхнення жити далі. Померла жінка в 1935 році у Полтаві, її могила до сьогодні не збереглася.

До резонансних матеріалів можна віднести і статтю «Неповнолітню полтавську спортсменку, надію українського плавання, продали у Туреччину». Полтавка Вікторія Солнцева стала першою в історії українського плавання спортсменкою, яку продали за кордон. Тоді в Катарі на чемпіонаті світу з плавання на короткій воді плавчиня не лише виступила за Туреччину, а й зробила це під іншим ім'ям - Зейнеп Вікторія Гюнеш. Це шокувало Федерацію плавання України, адже жодних заяв щодо цього сама спортсменка та її родина не робили.

Продовження читайте на 4 стор.

Полтава Диканька Котельва Чутове Машівка Карлівка Н.Санжари Решетилівка Хорол Миргород В.Багачка Шишаки Зіньків Гадяч Лохвиця Чорнухи Лубни Пирятин Гребінка Оржиця Семенівка Глобине Кобеляки Козельщина Кременчук Комсомольсь

СТАТТІ, ЯКІ МИ ПАМ'ЯТАТИМЕМО ЗАВЖДИ найцікавіші та найбільш резонансні матеріали журналістів «кола»

Марина Левчук

Я вважаю своїм найбільш резонансним матеріалом історію про Надію Кучеренко, жінку, яка самостійно виховує дочку з інвалідністю і добивається встановлення пандуса в під'їзді, щоб мати змогу виводити дочку на прогулянку. Розголос цієї історії викликав неабиякий резонанс у суспільстві та серед політиків. Багато хто давав гучні обіцянки на камери журналістам, та, на жаль, усі вони лишилися порожньою балаканиною. Мрія жінки розбилася об бюрократичну тяганину.

Юлія Обелець

Серед найкращих своїх матеріалів хотіла б виділити статтю про Вікторію Хоменко з Гребінки, яка померла, випивши коктейль у нічному клубі. Спочатку довго не могли з'ясувати причину смерті, вважаючи, що дівчина померла, вдавившись бананом, згодом — коктейлем. Новина сколихнула всю Україну, тоді навіть до Гребінки приїжджали екстрасенси з відомої передачі, які намагалися з'ясувати причину смерті дівчини та її батьків, які теж покинули цей світ.

З матеріалів, які запам'яталися, — «Полтавці з обмеженими можливостями провели флешмоб і нагадали про недоступність міста» та «У Полтаві журналіст прожила один день життям людини, що не чує».

Тоді ми писали цикл статей про проблеми, з якими

щодня стикаються слабозорі та слабочуючі люди, пересуваючись містом. Перед тим, як розпочати роботу над матеріалом про слобочуючих людей, журналіст провела експеримент. Нескладний, аби зрозуміти, як воно – не чути. 1. Спробуйте хоч на якусь мить вимкнути звук телевізора і зрозуміти, про що йдеться. 2. Спробуйте встигнути прочитати титри, які, до речі, досить часто перекривають рекламою. 3. Зробіть спробу, не розмовляючи й увімкнувши навушники (щоб не чути, що вам кажуть), пояснити продавцю, що ви хочете купити. 4. Проїдьтесь у маршрутці, коли вашу зупинку проїдуть через те, що ви не можете крикнути: «Зупиніть тут». І ви теж відчуєте, як живеться людині з вадами слуху. Після цього журналіст спробувала прожити один звичайний день життям людини, яка не чує: спробувала скупитись у магазині,

Надія Труш

Найбільш резонансні матеріали – цикл статей про реформи і нововведення у державі, пов'язані з медичною, освітньою, пенсійною, податковою та іншими реформами і бюджетом країни. Читачі телефонували у редакцію і запитували, де можна купити примірник, а в кіосках із пресою газету розкуповували, як гарячі пиріжки. Також неабиякий резонанс викликали статті, у яких я висвітлювала роботу міської влади, зокрема діяльність міського голови Полтави Олександра Мамая: як він утікав із засідань сесій міськради та зачинявся у своєму кабінеті, а нардеп Сергій Каплін прорубував сокирою вхідні двері у його кабінет; як мер, тікаючи від обуреного натовпу полтавців, збив на службовому авто депутата міськради Олександра Шамоту і ще кількох людей; як намагався провести кулуарне засідання із депутатами, на якому вирішувалося, хто сяде у крісло секретаря міськради, і не впускав мене й інших журналістів, ледь не вдаривши мене дверима свого кабінету. Для газети «Коло» мені ексклюзивно вдалося взяти інтерв'ю у багатьох зірок: письменників Андрія Кокотюхи, братів Капранових, Лади Лузіної, Наталі Гурницької, Міли Іванцової, Сергія Жадана, Марини Павленко, Марини Гримич, Людмили Таран, Євгена Положія, Ірен Роздобудько, співаків Олександра Пономарьова, Василя Лазаровича, Марти, Еріки, Alyosha, Ірини Федишин, Каті Бужинської, гурту «Світязь», Альони Вінницької, лідера гурту «ТІК» Віктора Бронюка, Арсена Мірзояна, Тоні Матвієнко; в актора Гаріка Бірчі (із серіалу «Віталік»), у радіоведучого Слави Дьоміна та в багатьох інших.

відвідати лікаря, знайти потрібну вулицю, проїхатись у громадському транспорті.

Ще одна стаття, що запам'яталася, – про пітона, який розтрощив домашній тераріум одного з полтавців та заповз на чужий балкон, викликавши справжній переполох. Аби приборкати пітона-втікача та повернути його власнику, викликали фахівця.

Та назавжди запам'ятаю про свій досвід роботи в Польщі. Тоді у газеті вийшов цикл статей про це під заголовком: «Робота в Казці очима журналіста». Це був репортаж із перших вуст про моє півторамісячне перебування в Польщі. У циклі статей розповіла без прикрас, чому вирішила поїхати на заробітки до сусідів, як насправді поляки ставляться до українців та що очікує на тих, хто зважиться шукати довгого рубля на чужині.

Флешмоб до Дня слабозорих людей

Юля Обелець під час роботи в Польщі

СТАТТІ, ЯКІ МИ ПАМ'ЯТАТИМЕМО ЗАВЖДИ НАЙЦІКАВІШІ ТА НАЙБІЛЬШ РЕЗОНАНСНІ МАТЕРІАЛИ ЖУРНАЛІСТІВ «КОЛА»

Продовження. Початок читайте на 3-4 стор.

Ольга Матвієнко

За мою понад п'ятирічну історію в «Колі» я написала кілька тисяч статей та репортажів. Зараз мені найбільше приходять на пам'ять матеріали, написані після поїздок до прифронтових регіонів України, адже неоголошена війна на Донбасі стала таким переломним моментом, який назавжди розділив країну на «до» та «після».

Не раз довелося бути свідком обміну полонених українських військо-

вих. Важко підібрати слова, якими можна передати емоції тих, хто вижив у сепаратистському полоні та нарешті повернувся на Батьківщину.

На жаль, згадуються і сумні моменти, це прощання із загиблими бійцями АТО. Кожне прощання — це не просто чергова цифра в статистиці Міністерства оборони. Кожна втрата — це трагедія не лише для родини загиблого, а й для всієї країни.

Не обходилося і без курйозів. Так, під час Полтавського Євромайдану в

нашому місті мене «охрестили» провокаторкою.

Та було за час роботи в газеті і немало позитивних та захопливих вражень. Хочу згадати свої численні поіздки, під час яких я знайомилася з неймовірно цікавими людьми та містами. На моєму рахунку безліч фестивалів та культурних заходів: Свіччине весілля, Борщ у глиняному горщику і, звісно ж, Сорочинський ярмарок.

Показати іншу маловідому Україну спробувала в циклі матеріалів «Вйо

на прогулянку». Моїми очима читач міг побачити Чорний ліс на Кіровоградщині, Запорізьку Січ та поглянути на Полтавський дендропарк, ботанічний сад та Прирічковий парк з іншого боку.

Згадується і репортаж із Дніпропетровщини. Там мені з колегою довелося побувати в селі Антонівка — за декілька кілометрів від Дніпра, де волонтери створили притулок із порятунку та реабілітації коней та інших тварин «Пегас».

Ніна Король

Найрезонансніші теми:

«Дитина в смітнику» - 2013 року я була вагітна, працювала. Отримую інфу, що в Полтаві знайшли новонароджене маля на смітнику. Ця новина не залишила байдужих, а мене зачепила ще більше, зважаючи на стан. Я писала про це, ходила в лікарню до малечі, дізнавалась подробиці. Пам'ятаю, що здорову дівчинку, яку викинули в бак зі сміттям, а небайдужі полтавці знайшли та викликали лікарів, згодом назвали Софією. Малеча знайшла родину. Після резонансу багато охочих допомагали лікарні чим могли, бо там не лише ця дитина була відмовною. Чимало полтавців, і не лише мешканців області, хотіли стати батьками дівчинцізнайді. Батьків маленької, які хотіли позбутись дитини, так поліція і не знайшла.

«Йосип Гофман – живий свідок Нюрнберзького процесу» – мала за честь бути знайомою з цією легендарною людиною, єдиним свідком процесу над нацистами (Нюрнберзький процес відбувався з листопада 1945 по жовтень 1946-го). Свідком його був і сержант Гофман. Йосип Давидович дожив до наших днів. Автор п'яти книг. Найвідоміша з них – «Нюрнберг предосте-

регает», над якою автор працював багато літ. До книги ввійшли, окрім спогадів, документи. Видання відзначене медаллю Асоціації ветеранів війни США. Кілька років тому Йосип Гофман помер.

«Сухішвілі» — я побувала на концерті прекрасного грузинського колективу. А з Ніно Сухішвілі, однією з продовжувачів родинної справи, робила інтерв'ю. Цього не можна забути, добре, що є фото, які завжди нагадають про яскраві події (до слова, про це є на сайті, бо сайт видання вже існував).

«Речі, подаровані інтернату, опинились на смітнику» — нещодавня публікація, яка показала, що не все варто везти й дарувати дітям. Що треба знаходити консенсус у питаннях дарування, меценатства та благодійництва і, добре вивчивши потреби і шляхи реалізації, робити добрі справи. Але все мирно вирішилось, однак гіркота лишилась і в дітей, і в педагогів та волонтерів.

«Кривава газетна арка» – про це ми писали всією редакцією, вели репортаж із гарячої точки. Це одна з найгучніших подій Полтави 2017 року. Хоча нападники не покарані, на жаль, досі. Арка не задіяна під черговий генделик в історичному центрі. Травмовані хлопці вижили, реабілітувались. Шокова терапія для

містян відбулась і багато чому навчила – не миритись із безчинствами влади та багатіїв, гуртуватись і допомагати.

«Стрілянина на полтавському пляжі» — подія, яка сколихнула влітку всю Україну. Мирний пляж за кілька хвилин перетворився на побоїще. Постраждали 4 людини. Вбитий один зі спортсменів. Розслідування справи і досі триває.

Резонансних справ чимало, добре, коли вдається долучитись до життя області, висвітлити події та вчасно інформувати своїх читачів.

А були і такі випадки у нашому редакційному житті:

Пригадую дзвінок читача: «Усіх розстріляти, помилка у програмі телепередач!» (то не з нашої вини). На такі заяви в мене завжди відповідь: «Ніхто не помер через це? Нічого страшного не сталось? То й не варто панікувати».

Багато, дуже багато є про що вам сказати, та мова журналіста— інформування: тексти, фото, відео.

Я щаслива, що працюю саме в «Колі», яке ніколи не належало владі, вважаю газету найкращою на Полтавщині. Ми не прощаємось із вами, любі читачі, продовжуємо повідомляти вам об'єктивно про головне на сторінках інтернет-видання kolo.news. Я обіцяю ще тисячі цікавих тем!

Балет Сухішвілі на полтавській сцені

Ніна Король і Тетяна Цирульник біля провалля, яке утворилося на приватному обійсті

Олексій Петренко, директор видавництва ТОВ «АСМІ»: «Відродиться економіка – відродяться й друковані видання»

ТЕТЯНА ЦИРУЛЬНИК

Про роботу одного з найпотужніших видавництв у Полтаві, де всі роки друкували газету «Коло», розповідає Олексій Петренко, директор.

- Нашому підприємству вже понад 25 років, як типографія ми працюємо з «нульових». Випускаємо більшість газет Полтавщини і також книги, журнали, календарі — все, що друкується і дозволено законом, повний спектр поліграфічної продукції, — каже Олексій Миколайович. — В останні роки газети і книги — це не дуже рентабельний бізнес. Є певна криза у видавництві — тиражі зменшуються, але це загальноукраїнська тенденція. Економічні проблеми, війна — це все позначається у тому

числі й на тиражах видань. Так, протягом останніх років тиражі газет поступово зменшуються, видання переходять в Інтернет. Але я не можу сказати, що газети «вмирають», досвід Європи і США показує, що коли буде нормальна економіка, то відродяться й друковані видання.

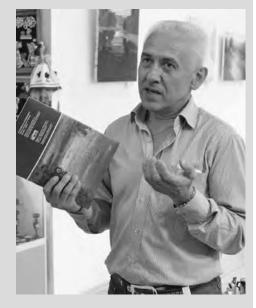
До речі, ціна на газетний папір – величина стала. Але оскільки це – валютний товар, то вартість тонни паперу кілька років тому і зараз (за нинішнім курсом) – абсолютно різні речі. Українського ж газетного паперу нині практично немає.

Те, що газети припиняють своє існування, безумовно, не радує видавництва. Але без роботи не сидітимуть.

- Робимо ставку на книги, в останній рік простежується тенденція до

збільшення видавання книг. Виготовляти книги завжди було благородною справою. Ми друкуємо їх тільки для полтавських замовників, багато - соціально-значущих книг. Держава також фінансує ці програми. На форумі видавців, який ми відвідали, побачили, що книг - море, видавництв також. У Полтаві ми не єдине видавництво, є конкуренти, це нормально. Але не всі вони мають свої типографії. Буває так, що є офіс на 5-7 комп'ютерів, а друкують у типографії десь у Вінниці, Києві чи Харкові. А у нас - повний цикл: від ідеї - до її кінцевої реалізації.

За словами Олексія Петренка, надія на відродження видавничого бізнесу є. Наступний, 2018-й, рік передвиборний, тож будуть замовлення. Го-

ловне – працювати не гірше, ніж завжди, зберегти колектив, а на те, що ситуація в країні зміниться на краще, надія завжди є!

Полтава Диканька Котельва Чутове Машівка Карлівка Н. Санжари Решетилівка Хорол Миргород В.Багачка Шишаки Зіньків Гадяч Лохвиця Чорнухи Лубни Пирятин Гребінка Оржиця Семенівка Глобине Кобеляки Козельщина Кременчук Комсомольськ

МИ НЕ КАЖЕМО «ПРОЩАВАЙТЕ», МИ ГОВОРИМО «ДО ПОБАЧЕННЯ НА САЙТІ!»

Ольга Правденко, випусковий редактор

Цього четверга, 28 грудня, коли ви, дорогі читачі, тримаєте в руках остан-

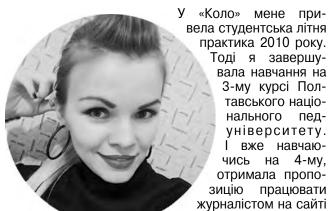
ній номер газети «Коло», мені ще важко усвідомити, що я назавжди попрощалася із спланованими заздалегідь (ще б пак, із початку року!) вечорами середи, із хвилюванням, яке неодмінно є в дні верстки, з

макетами, на яких не завжди старанним почерком пишу та малюю версталям матеріали, які йтимуть у черговий номер. До «Кола» в мене був досвід роботи в журналістиці, але саме ця редакція стала мені рідною, саме тут я утвердилася в думці, що це моя справа, що, зрештою, я нічого не вмію більше робити, окрім як писати. В останні три роки після того, як я стала випусковим редактором газети, писати мені доводилося значно менше, адже багато часу забирало редагування, підготовка та випуск номера. Нині ж я повертаюся до свого істинного покликання - журналіста (чи журналістки), адже фемінітиви поступово, але твердо входять у наше життя.

3 «Колом» я по-справжньому відкрила для себе світ. Завдяки своїй професії мені довелося подорожувати українськими містами та селами, побувати за кордоном, вигравати конкурси. Тут я виросла професійно, відкрила для себе нові можливості, познайомилася з цікавими людьми. Адже робота журналіста - це постійне спілкування, досвід, справжне дослідження та ретельний аналіз. Журналіст – це людина, яка заради хорошого матеріалу і в сніг, і в дощ, і в спеку готова вирушати, йти і їхати десятки й сотні кілометрів. Робота журналіста тримає в тонусі.

Так, було багато по-справжньому складних для мене моментів, але в кого їх не буває! Нині я впевнено можу сказати, що «Коло» стало моєю сім'єю. А ще я знаю, що закінчення чогось одного означає початок нового! Тож до зустрічі на сторінках kolo.news.

Юлія Обелець, журналістка (у декретній відпустці)

практика 2010 року. Тоді я завершувала навчання на 3-му курсі Полтавського національного педуніверситету I вже навчаю-

чись на 4-му, отримала пропозицію працювати журналістом на сайті «Коло», який тільки «на-

родився». Та на той час мені здавалося, що це нереально - поєднувати з

навантаженням нашого факультету. Тоді для мене навчання було понад усе, і я ледь не відмовилась. Уявіть, не маючи досвіду, відмовитись від пропозиції працювати у найсучаснішому ЗМІ обласного центру!!! Я, мабуть, не пробачила б собі цього ніколи.

Спасибі тоді журналістці, а нині головній редакторці «Кола» Тетяні Цирульник, яка майже «зятюкала» мене, коли я вагалась. Її слова змусили мене схаменутись і зважити всі за та проти. І, врештірешт, усвідомити, а для чого, власне, я навчаюсь?

Тож я погодилась, але виш не надав мені вільного

графіка навчання. І тут подяка тодішній головній редакторці видання Ілоні Фанті, яка дозволила мені працювати перше півріччя неповний день, щоб мати змогу відвідувати пари. А ще вдячна Олені Запорожан, редакторці новин на той час, яка перша в мене повірила.

І так я у «Колі». Робота в цьому виданні дозволяла пробувати свої сили як журналістці інтернетвидання, так і газети. Пам'ятаю, як свої перші публікації вирізала і складала в папку. Для мене і моїх близьких...

Наталка Сіробаб, літературна редакторка, журналістка

чого не планувати на середу, адже верстка газети інколи тривала й до 21-ї

години. Тож ми дружним колективом практично жили щотижня цього дня в редакції, щоб у четвер ви одержували свіжі полтавські новини та інші цікаві матеріали. Напевно, нам із нового року цього бракуватиме, адже ми звикли до такого режиму.

Політика рідного видання завжди була мені близькою, імпонувало те, що всі мої ідеї та починання колеги підтримували, а керівництво заохочувало, тож над газетою «Коло» було цікаво працювати. Разом із вами ми пережили і Помаранчеву революцію, і Революцію гідності, і, на жаль, сумні й буремні події на Сході України. За наші матеріали деякі з вас називали нас «бандерівським виданням» і «купкою радикалів», але ми це сприймаємо як комплімент і сподіваємося, що якщо ви залишилися з нами до кінця, то повністю поділяєте наші погляди й дивитеся з нами в одному напрямку.

Сподіваємося, що ця робота не була марною. Наголошуємо, що ми нікуди не зникаємо, а залишаємося працювати для вас на сайті kolo.news.

Тож не купуйте інших газет, а крокуйте з нами широкими просторами Інтернету.

До нових зустрічей!

Марина Левчук, журналістка

імпонує мені.

Для мене читачі газети - це особливі люди, адже вони не хапаються за гучні заголовки в Інтернеті, а читають вдумливо і про важливе. І ці читачі є найвибагливішими з усіх.

Завдяки можливості писати для газети, я познайомилися з унікальними людьми і розповіла про них іншим. Це Максим Терлецький, який, маючи страшний діагноз ДЦП, рятує інших, це подружня пара, яка замість квітів на весіллі отримувала корм для

тварин... Таких історій безліч, і кожна з них непо-

Часто зверталися до нас із проблемами та проханнями про допомогу. Всім ми намагалися допомогти, стати такою своєрідною «ланкою» між людьми і владою. Звісно, не все вдавалося, деякі проблеми, з якими до нас зверталися, так і лишилися нерозв'язаними, та ми робили все можливе для наших читачів.

Окремо хочу відзначити і своїх колег. Щоб ви розуміли, редакція «Кола» - це великий вулик, де вирує життя, де постійно генеруються ідеї і обговорюються проблеми. Тут кожен виконує свою роботу і має свій неповторний стиль, який легко можна розпізнати, навіть не бачачи ім'я автора.

Але я, як і всі, розумію, що закриття газет - це логічний процес, який рано чи пізно повинен був настати. Справжньою приємною несподіванкою для мене стала та кількість дзвінків, які ми щодня отримували від читачів, котрі були шоковані закриттям газети. А це значить, що ця більш ніж десятирічна історія газети, частиною якої і мені пощастило стати, була немарною.

Але сумувати і плакати не варто. У таких ситуаціях завжди цитую слова з поезії моєї улюбленої поетки Ліни Костенко: «І кожен фініш – це, по суті, старт». То ж читайте нас на сайті, обіцяємо, буде цікаво, інформативно і корисно.

Надія Труш, журналістка

Я закохалася у журналістику 2010 року, і без

жодного сумніву кажу, що це - взаємно і надовго. Пригадую: перші свої журналістматеріали притягла на розсуд редакторам, написані «від руки». Тодішня редакторка тематичних CTOрінок заявила, що у

мене «немає потенціалу».

На щастя, головна редакторка «Кола» Ілона Фанта не погодилася з цим і дала мені шанс. А ще я як журналістка і сайт kolo.news - poвесники. Приємно згадувати: ми професійно розвивалися, міцніли разом. Читачі й читачки, які стежать за моєю роботою, вочевидь, здогадаються, що найбільше спогадів маю про владу: мої війни через ненадання відповідей на запити, недопуски у владні кабінети, відмови у коментарях...

Пригадую 2015-й рік. На площі перед Полтавською ОДА стояв другий Майдан, де збирали підписи за недовіру Валерію Головку, голові облдержадміністрації. Сам же очільник області влаштував публічний звіт перед журналістами, запросивши їх на передноворічне застілля, на якому пригощав шампанським. Запам'яталося, я єдина із колег, хто намагався дізнатися про його позицію щодо Майдану перед ОДА, але він вдавав, ніби не чує й не бачить мене. Інший випадок також стався того року: Олександр Мамай, міський голова Полтави (всі знають про нашу «взаємну (не) любов»), виштовхував мене зі свого кабінету, який чомусь вважає режимним об'єктом. Ціна питання – нарада із депутатами, на якій обговорювали кандидатуру на посаду секретаря Полтавської міськради. Звісно, мені вдалося переконати мера. що журналісти мають повне право бути присутніми, щоправда, заради цього мені довелося пережити ризик бути притиснутою дверима до кабінету Олександра Мамая ним самим, та, на щастя, обійшлося.

«Коло» не закінчується ніколи, на те воно і коло, продовженням газети буде сайт та інші, нові, проекти. Але саме газета дала мені поштовх до того, що народилися два мої особисті проекти - блог про красу і народну косметологію «Кориця» та проект про села Полтавщини, які вимирають, і сільські

KAJI EH AAP

Січень

ПН	ВТ	ср	ЧТ	ПТ	сб	нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Лютий

ПН	ВТ	ср	ЧТ	ПТ	сб	нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

Березень

	Carrier .				-	
ПН	BT	ср	ЧТ	ПТ	СБ	нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Квітень

ПН	BT	ср	ЧТ	ПТ	сб	нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Травень

	ПН	BT	ср	ЧТ	ПТ	сб	нд
		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			

Червень

ПН	BT	ср	ЧТ	ПТ	сб	нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

МИ НЕ КАЖЕМО «ПРОЩАВАЙТЕ», МИ ГОВОРИМО «ДО ПОБАЧЕННЯ НА САЙТІ!»

Початок на стор. 6

туристичні родзинки «Moda na selo». Окрім цього, займаюся захистом прав журналістів, маю відповідну освіту з медіаправа: навчалася в Інституті Медіа Права за підтримки Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів IREEX Europe. Представляю у Полтавській області Інститут масової інформації, найбільшу організацію в Україні, яка працює у сфері медіа. Разом із «Колом» стала професійною, сильною.

І не владою єдиною житимуть мої спогади про «Коло»: запам'ятався прояв сексизму з боку роботодавця до своїх працівниць. Один із керівників одного разу примусив нас дати письмову відповідь на запитання: «Як ви досягаєте сексуальної привабливості». Сподіваюся, моя відповідь: «Це занадто особисте, аби відповідати на таке запитання», — назавжди відбила охоту запитувати.

Звісно, закриття газети, якій віддала частину себе, – це ностальгійно і трішки сумно. Але, як я уже говорила, коло не має кінця й не закінчується ніколи. Просто буде новий формат, нові можливості. Газети вмирають, але «Коло» продовжує жити – читайте kolo.news.

Ольга Матвієнко, редактор сайту

«Ми здалися!» – це найперший спогад про мою роботу в газеті «Коло». По-

тім протягом шести років я чула цю фразу щосереди, коли завершувалася верстка чергового номера. Але ось той, перший, врізався у пам'ять

на все життя.
Упродовж цих
років із тої найпершої середи неймовірно було відчувати причетність до ство-

рення (без перебільшення) одного з найцікавіших видань Полтавщини.

Прийшовши працювати в газету, я мала лише невеликий досвід роботи журналістом, і то в інтернетвиданні. Саме в «Колі» проходила моя школа журналістики. Саме в «Колі» формувалася відповідальність за кожне слово, написане мною, хоч це була стаття про сесію міської чи обласної ради, хоч про органічне землеробство, хоч про фестивалі. І коли слово друковане на папері, тобто виправити чи доповнити вже нічого не можна, хоч як не старайся, відповідальність зростає в рази.

Із 1 січня для редакції видання настає не просто новий рік, а й новий етап у розвитку. Але ми продовжуватимемо так само неупереджено, оперативно та відповідально доносити до полтавців новини про головні події в місті та області, але вже на сторінках сайту kolo.news.

Юлія Деркач, художній редактор

Мій перший офіційний запис у трудовій книжці як працівника «Кола» – опе-

ратор з комбінованих зйомок, отака кіношна, можна сказати, посада. Звучить весело і незрозуміло, а все тому, що тоді та і зараз така ро-

бота нечітко визначалась в офіційному переліку редакційних посад. А далі

дакциних посад. А дал за цим стоїть дуже багато, не професійне життя майже 14 років цікавої ро-

ціле професійне життя, майже 14 років цікавої роботи, нових навичок, умінь і корисних відкриттів. За весь час я працювала ілюстратором, фотографом,

фотокореспондентом, художнім редактором, керівником відділів. Навчилась дуже багато завдяки щасливому випадку, який привів мене в «Коло». А це було звичайнісіньке оголошення в «Жовтій газеті» про те, що вони шукають ілюстратора.

Якщо згадувати, то такий вир картинок проноситься в пам'яті, що важко його спинити. Це коли ти сидиш серед лісу на дерев'яній хисткій загорожі, а на тебе женуть стадо хоч і невеликих, але ж диких кабанів; це коли в натовпі кремезних, зовсім неввічливих охоронців намагаєшся зробити фото Президента; це коли замерзаєш десь у полі, у степу серед зими, а тобі треба йти пішки на інтерв'ю, бо транспорту немає і не буде. Зірки, концерти, закордонні подорожі, навчання. Так, усе найцікавіше навколо — твоє, журналісти зазвичай у вирі всіх цікавих подій, але це тільки одна сторона. Найстрашніше — теж твоє. І біль, і сльози, і несправедливість. Тому часто було важко і сумно. Але я завжди вірила і зараз вірю, що це важлива і потрібна професія.

Є те, що я згадаю з великою приємністю, – це підтримка проекту безпритульних тварин, яким ми допомагали знайти нових господарів. Наші читачі часто приїздили просто в редакцію по чотирилапих, думали, що всі ці песики і коти живуть поміж журналістських столів та комп'ютерів. А також дитяча сторінка «Колобок», яка дісталась мені у спадок і яку я дуже остерігалась робити спочатку. А потім це стало цікаво і мені самій теж – щоразу малювати нових персонажів, розкопувати нові таємниці. Моя особиста ерудиція значно зросла завдяки дитячій сторінці. Погодьтеся, не кожного дня просто так дізнаєшся, чим динозавр відрізняється від дракона і скільки видів синиць є в природі.

Із найяскравішого, хоча дуже важко вибрати, це, напевно, весілля шведської кронпринцеси Вікторії, майбутньої королеви, на якому «Коло» було єдиним ЗМІ з України. Пластикове золотаве посвідчення досі висить на почесному місці вдома як нагадування про те, що все можливо в цьому житті. Варто лише захотіти!

Думаю, що головне надбання «Кола» – це люди, які створювали його, розвивали і продовжують тут працювати. Зараз мої колеги працюють у різних виданнях по всій Україні, багато хто живе за кордоном, хтось змінив професію, але ми залишаємось найкращими друзями, за що я дуже вдячна «Колу».

Андрій Іванов, журналіст

«Коло» – найкраща газета в Полтаві для того, щоб розпочати роботу журналіста. По-перше, в «Колі» спочатку навчили поганого викладача англійської (лише за спеціальністю) бути... непо-

ганим журналістом. Навіть курси для цього зробили, ще й безкоштовні, що для таких вчителів, як я, вкрай важливо. І по-друге (найважливіше), газета ніколи не належала владічи тим, хто при ній. Чому це важливо? Пояснюю дуже просто: влада у нас по-

гана, відповідно провладні газети також. І дуже важливо було «не вляпатися» у щось схоже. Уявіть, приходиш ти працювати журналістом, а тобі кажуть: «Іди і напиши вісті про те, який ось той дядя, портрет якого в кабінеті головного редактора, суперхороший та найкращий мер, заступник мера, начальник ЖКГ міста (потрібне підкреслити) у світі». А те, що він роздавав цукор на виборах, украв кільканадцять мільйонів на ремонті доріг чи просто банальне хамло тобі написати не можна. І ось тут журналістові потрібно пуститися в танці зі своєю совістю. Особисто мені такого робити б не хотілося, та й не став би я. У «Колі» публікації завжди мали бути об'єктивними. І це найбільша цінність для журналіста, а особливо для такого, професійна діяльність якого ще на зорі. Відразу закладаються, скажімо так, правильні поняття як журналістики, так і життєвого впорядкування. І де б далі не працював журналіст після «Кола», він зрозуміє, що добре,

а що – ні, і не буде «вестись», якщо його втягуватимуть у якусь авантюру, що йтиме врозріз із совістю. Ну, або за гроші стане на темну сторону сили. Та принаймні він розумітиме, що робить неправильно. Єдина проблема, що в українському суспільстві більшість обирає другий варіант, але це тема для окремої розповіді. Одначе, як писав один із сучасних поетів-піснярів Сашко Положинський: «У світі багато брудного й заразного, але той, хто хоче, – залишається чистим», от «Коло» в полтавському медіапросторі завжди було і залишається своєрідною річкою, у якій, звісно, старі гріхи журналіста не змиєш, але й нових не наробиш.

Ніна Король, заступник головного редактора

Я прийшла в «Коло» понад 12 років тому. Шукала роботу вчителя, але в місті тоді скан

зали: без блату нікуди не потикайся, бо не візьмуть. У кількох закладах і справді відмовили, основна причина – відсутність вакансій (хоча знайомі казали, що педагогів туди треба). На місце, де я працювала до

декретної відпустки, повертатись не могла, бо дорога з міста забирала б увесь вільний час (Ковалівка Полтавського району). Тож я вирішила пробувати себе в суміжній справі: кілька газет давали оголошення про пошук коректора. В одній мені дуже сподобалось: затишно і завдання одразу на співбесіді дали цікаві, різнопланові. Радості не було меж, коли звідти й зателефонували — це було видання, з яким я пов'яжу долю на довгі роки і де працюю нині.

Тоді я не знала, що День журналіста припадає на мій день народження, а газета народилась наступного дня – 7 червня. Видання і мій син – однолітки, тож тут теж не забудеш ніяк.

Два роки я працювала коректором, та одноманітність мені набридла. Я заздрила кореспондентам, які так цікаво писали, розповідали про побачене, мали щодня стільки зустрічей та знайомств, їхня робота була такою цінною та корисною в моїх очах. І тоді ризикнула змінити фах. У Полтаві саме на той час відкрили «Школу регіональної журналістики», тож я могла там навчатися. Потім ще були різні семінари та тренінги. І з людини, котра боялась навіть телефонувати, я стала впевненою, моя робота мені подобалась і подобається. Інакше кажучи, робота — моє хобі. Навіть у вихідні я не пройду повз яму чи виставку. Родина іноді потерпає: вийшли гуляти, а мама працює. Але вони звикли, що в сім'ї є журналістка, а журналістика — як хвороба.

Робота познайомила мене з багатьма прекрасними людьми, я бачила стільки цікавих подій і намагалася розповісти про них вам, любі читачі.

Завдяки роботі у «Колі» я вперше побувала на борту літака, вирушила на інший континент – у США. Про обмін досвідом двох редакцій, наші враження було кілька публікацій (хто з нами давно, той пам'ятає).

Найяскравіші спогади: я провалююсь у яму в центрі міста, мене рятує, простягнувши руку, колега. котра нині редакторка – Тетяна Цирульник. Того дня ми йшли допомагати людям залагодити ситуацію, адже ті прокинулись, а перед будинком провалля. Самі полтавці не могли зарадити лиху. Тож ми підняли на ноги всі служби, дізнались історію міських підземель (а це саме вони були). Усе зафіксували. Вийшла за двір, аж бачу, що дзюрчить вода (а був березень) і кудись стікає. Я туди на метр ступнула глянути, а земля піді мною почала просідати і мене забирати з собою. Хапаюсь за глину, кригу та руку колеги. Гематома на півстегна, брудний одяг, легкий переляк. Цікавий репортаж. А в ту яму, куди я провалилась, висипали 4 причепи землі, щебеню та піску, зверху заасфальтували, назвали її «журналістською».

BIA «KOJIA»

Липень

 пн
 вт
 ср
 чт
 пт
 сб
 нд

 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15

 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22

 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29

 30
 31

Серпень

 пн
 вт
 ср
 чт
 пт
 сб
 нд

 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12

 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19

 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26

 27
 28
 29
 3
 31
 -- --

Вересень

 ПН
 ВТ
 СР
 ЧТ
 ПТ
 С6
 НД

 1
 2

 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9

 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23

 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30

Жовтень

 пн
 вт
 ср
 чт
 пт
 сб
 нд

 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21

 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28

 29
 30
 31

Листопад

 пн
 вт
 ср
 чт
 пт
 с6
 нд

 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11

 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18

 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25

 26
 27
 28
 29
 30

Грудень

 пн
 вт
 ср
 чт
 пт
 с6
 нд

 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9

 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23

 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30

 31

Полтава Диканька Котельва Чутове Машівка Карлівка Н. Санжари Решетилівка Хорол Миргород В.Багачка Шишаки Зіньків Гадяч Лохвиця Чорнухи Лубни Пирятин Гребінка Оржиця Семенівка Глобине Кобеляки Козельщина Кременчук Комсомольськ

РЕДАКТОРИ «КОЛА» РОЗПОВІЛИ ПРО

Тетяна Цирульник, видавець: «У «Колі» я пройшла всіма кар'єрними сходинками»

Я прийшла в «Коло» позаштатним журналістом. Пам'ятаєте, була в газеті рубрика «Фейлетон», де всі охочі могли спробувати себе в ролі авторів? Я тоді була в декреті, у «мамських» клопотах, проте думка «ким бути?» постійно крутилась у голові. А оскільки я любила писати, то скористалась нагодою, яку запропонувало «Коло» – написала один фейлетон, другий, а потім – запрошення від редактора Ілони Фанти спробувати себе в ролі журналіста. Це була така ралість!

Скажу відразу – було складно. Було страшно брати коментарі в чиновників, страшно від тих обсягів робіт, які мала виконувати, страшно від того, що не впораюсь. Ніколи в мене не було маленької дамської сумочки – бо в неї не влізли б блокнот і фотоапарат, які я завжди носила. А ще в нас було змагання в редакції: ми підраховували, скільки публікацій у кожного журналіста у свіжому номері газети? Хтось написав 10 статей, а ти – тільки 5 – це спонукало працювати більше.

У «Колі» я зрозуміла, що не носитиму підборів. Бо вранці ще не знаєш, куди тебе занесе доля: чи разом із працівниками водоканалу досліджувати каналізацію (у білих нових туфлях), чи йти на околицю міста разом із господинею шукати козу, яка десь упала в яму (було й таке), чи виїздити разом з міліцією «на труп», який знайшли на базі металобрухту...

Через кілька років я стала редактором новин – і робота змінилась. Я не бігала по місту, а шукала теми, посилала на матеріали журналістів і вболівала за них та їхні статті.

Нова сходинка – посада шеф-редактора – це відповідальність уже за всю редакцію, за всі новини в газеті та на сайті. Спілкуєшся з читачем, журналістом і людьми, які потрапили в газету або хочуть (чи не хочуть, як деякі посадовці) стати героями публікацій. Вирішувати: що буде у газеті, а що – ні.

Останні 4 роки я головний редактор і видавець газети. Велика честь і велика відповідальність. Уже не тільки за колектив і читача – а й за роботу з доставки газети, роботу Укрпошти, реалізаторів, рекламістів

Газета – це велика праця, яка триває не тільки з 9 по 18-ту, а й у вихідні, пізно ввечері й рано-вранці. Бо в журналіста, як і в медика чи вчителя, немає такого: мій робочий день скінчився, я вже просто мама або дружина. Увечері щось, не дай Боже, горить, і – кидаєш варити борщ, береш фотоапарат – і туди. Або по телефону координуєш роботу журналіста, який виїхав на місце події – як ти, усе гаразд, буде стаття?

Журналістика – це прекрасна робота! Рада, що комусь ми допомогли своїми публікаціями відновити справедливість, розповісти про свою радість, поділитись секретом успіху. «Коло» завершило існування в друкованій версії – папір дорогий, а робота Укрпошти – незадовільна, і я особисто вплинути на ці два фактори ніяк не можу. Просто сподіваюсь на ваше розуміння, дорогі читачі.

Але ми залишаємось в Інтернеті, шукайте нас на сайті kolo.news!

Віктор Чубенко, засновник «Кола»: «Газета стала явищем у житті багатьох людей»

Ідея створити газету «Коло» з'явилася на етапі роботи над «Жовтою газетою». Прийшла думка, що є пласт читачів, яким цікаві не тільки оголошення, а й інформаційні статті. Мені подобався американський стиль медіа: газети з фактами, без оцінювальних суджень, з інноваційною версткою — на цьому базисі формувався образ майбутньої газети, у такому образі «Коло» вийшло до читачів.

Але насамперед «Коло» розбудовувалося як бізнес. Це була новинова газета з місцями для реклами, передплатою і роздрібним продажем. Спочатку «Коло» виходило як вкладка до «Жовтої газети», щоб люди купили газету оголошень, побачили «Коло» та почали читати і її. Але цей маркетинговий хід не спрацював. «Коло» наростило свій тираж уже як самостійна газета. Найбільший тираж за роки моєї роботи з газетою — 14 тисяч.

За 13 років роботи «Кола» під моїм керівництвом і фінансуванням вважаю, що воно стало явищем у житті багатьох людей. «Коло» знайшло свого читача, якому воно подобалось. Якщо порахувати, то за 13 років газета контактувала з читачем понад 6,5 мільйона разів. Думаю, це найбільше досягнення з огляду суспільного внеску. З іншого боку редакція зіграла свою роль у житті багатьох причетних до її створення — журналістів, працівників реклами, доставки, роздробу — усі вони тут працювали, отримували досвід, зарплату. Для когось робота в «Колі» стала однією з кар'єрних сходинок, базисом, на якому далі будувалось життя.

Я нормально ставлюся до закриття газети «Коло». Дякувати Богу й редакції, ця газета продовжила на 3 роки своє життя після того, як я відійшов від цього бізнесу. Звісно, багато людей звикли отримували інформацію саме в газетному форматі, і тепер альтернативи цьому немає. Але об'єктивно: часи змінились. Кілька років тому на семінарі один із гуру ІТ сказав нам: «Ви чули, напевно, що газети вмирають? Є погана новина — вони давно померли». Фізично газети існують, але в головах багатьох людей вони вже зникли як носії інформації.

Так, прощатись із минулим складно. Але треба живитись тим, які світоглядні зміни ми встигли зробити в душах і умах людей. Ми робили роботу, як могли, якнайкраще, ставали професіоналами, і я не хочу казати слово «вмирає», не може вмерти, бо той внесок, який вона робила, – залишився з людьми і залишився платформою, на якій люди далі збудують життя.

Нині я продовжую видавати «Жовту газету», вона має своїх читачів і результат для пристойного кола рекламодавців — попри те, що значення друкованого ЗМІ зменшується. Також уже 3 роки займаюсь медовими ласощами — ми створили торгову марку «Веселяники». «Веселяники» — це сертифіковані полтавські пряники, унікальне явище на території України. Ми відродили міську традицію, що народилась у Полтаві 200-250 років тому. Полтавський майстер зробив понад 100 унікальних пряничних форм, полтавські майстрині випікають солодощі за власним унікальним рецептом. Я цим живу. Думаю, це ще не останнє моє дітисько, бо бажань і ідей повно, головне — адаптувати їх до сучасних реалій.

Юрій Ісаєв, перший редактор газети «Коло»

Початок далекого вже 2003-го. По суті, усе було нове. Бо ж саме мені судилося стати першим редактором «Кола», яке тоді й протягом певного часу досить сильно було інтегроване в структуру редакції холдингу «Життя і діло»». Перший повноцінний номер газети вийшов у лютому 2003-го. Піонерами редакційного колективу стали разом зі мною юні тоді Олеся Кучеренко та Олександр Луценко, які згодом й очолювали «Коло». Думаю, якраз робота на вул. Тевелєва (саме там тоді була редакція) стала для них не лише неоціненним досвідом, а й базисом їхніх подальших звершень на ниві журналістики. «Коло» на початку 2003-го було тижневиком на 16 шпальт. Інколи збільшували до 20, 24. Теми намагалися обирати, звичайно, цікаві та актуальні. Але, окрім нового підходу, нас відрізняла від усіх тодішніх полтавських ЗМІ принципова позиція у «висвітленні діяльності влади». Ми не були паркетним виданням, наш контент не контролювала ані міська, ані обласна влада. Що для них було нечуваним нонсенсом. Лише ми писали про правовий нігілізм в Україні - «безголовість міста». Це коли Полтава аж чотири роки не мала легітимного мера. Натомість містом «по поняттях» керував народний депутат. Справжня, об'єктивна журналістика - був не лише наш вибір, а й принципова громадянська позиція незмінного (до 2014-го року) видавця Віктора Чубенка.

Кожна нова рубрика, тематичні випуски, проекти, - усе було новаціями, яких до нас не робили в українських регіональних медіа. Творчі та проектні перемоги були майже щомісяця. Молоді роки згадуються завжди позитивно. Ми та газета були молодими й по-хорошому зухвалими. Напевне, траплялися якісь незначні проблеми, певні тимчасові складнощі. Але фаховість, романтизм та бажання редакції, помножені на оптимізм й новації Віктора Чубенка, зробили нас справжніми лідерами не лише в області. Ми поступово відкривали для себе Україну та закордон - саме робота в редакції «Кола» давала цю можливість. Газета потрапила в «пул» провідних регіональних видань в Україні.

Щодо себе, то саме робота в «Колі» дала мені можливість розвиватися далі. Згодом я очолював Асоціацію незалежних регіональних видавців України (АНРВУ). А далі перейшов у сферу консалтингу. Закінчивши школу медіатренерів (Програма ІREX U-Media), уже дванадцятий рік навчаю й консультую медійників та редакції. Одну каденцію був депутатом Полтавської міської ради й досі залишаюся радником (на громадських засадах) мера міста. А з жовтня цього року працюю експертом із комунікацій у Полтавському Центрі розвитку місцевого самоврядування. Це вже трохи інша, але споріднена за фахом нива.

Наше життя циклічне. Щось має початок, фазу найвищого розквіту й кінець. Звичайно, завершення виходу друкованої версії «Кола» — це подія зі знаком «мінус» для ринку незалежної місцевої преси. Читач, вірю, запам'ятає «Коло» як один із небагатьох взірців якісної регіональної преси.

Полтава Диканька Котельва Чутове Машівка Карлівка Н. Санжари Решетилівка Хорол Миргород В.Багачка Шишаки Зіньків Гадяч Лохвиця Чорнухи Лубни Пирятин Гребінка Оржиця Семенівка Глобине Кобеляки Козельщина Кременчук Комсомолька СВІЛ ДОСВІД РОБОТИ В РЕДАКЦІЇ

Ілона Фанта: «Коло – надзвичайно важливий етап мого життя»

«Коло» - надзвичайно важливий етап мого життя, це без перебільшення. Я прийшла в редакцію в серпні 2007-го і пропрацювала на посаді спочатку шеф-редактора газети «Коло», а потім головного редактора групи видань «Коло» понад 5 років. Тоді, 2007-го, газета складалась із 24 шпальт плюс - програма телебачення у вигляді окремого видання «Все ТВ», яке вкладалося в неї. У газети був сайт-дзеркало, куди ми викладали 4 матеріали вже після виходу газети. На той момент слоганом газети була фраза «Газета всієї родини» і, власне, це добре відображало суть видання - це був такий цікавий журнал на тему життя на Полтавщині, потроху про все.

Керівництво очікувало від мене змін, і з часом вони почались. У «Колі» сформувався не просто дружній, а й дуже ефективний колектив, з яким було досить просто реалізовувати різні медійні ініціативи. З найбільших і найцікавіших можу назвати такі: ми змінили фокус видання на «Газета об'єктивних новин», у видання з'явилося більше сторінок з новинами, гострими матеріалами, аналітикою. Вдавалися до креативної верстки, тобто газета версталась не за шаблоном - квадратик за квадратиком, а з творчим підходом, у підсумку видання було якісно проілюстроване й зі своїм візуальним обличчям. Потім ми конвергувалися. Що це означає? Запустили повністю новий сайт, реалізовували принцип «Спочатку онлайн». Тобто всі новини з'являлись спочатку там, а вже потім перетворювались на великі газетні матеріали. Це була справжня революція, наш досвід вивчали в інших редакціях. У моїй же, рідній, у декого з журналістів це спочатку викликало супротив, але потім вони спіймали цю хвилю і стали дуже успішними. Ми реалізували цілу купу спецпроектів - і міжредакційних, і виборчих. Організовували виставки і заходи. Це був дуже насичений час. Після «Кола» моє журналістське життя не було пов'язане з Полтавою. Я багато працювала медіатренеркою, стала засновницею і першою редакторкою сайту кампаніі проти сексизму «Повага». Потім успішно співпрацювала з німецькою організацією з журналістської освіти Deutsche Welle Akademie, відвідувала редакції в різних містах України з освітніми проектами і просто обожнювала цю роботу. Також розвивала проект особистий - кулінарний сайт «Фанилла. Кухня между Востоком и Западом». Наразі він залишається центром моєї медійної уваги, адже вона дещо змістилась останнім часом. Наразі я концентруюсь не на медіа, а на іншій сфері - кулінарній. Шойно закінчила кулінарну школу за кордоном і набуваю професійного досвіду. Проте періодично пишу для різних видань про їжу, минулого місяця стала гостьовою редакторкою нового чернігівського журналу про гастрономію «Смачне життя». У мене немає якогось особливого ставлення до закриття саме газети, часи змінюються, видання продовжує жити. Сподіваюсь, кінець одного означає початок чогось іншого. І бажаю успіхів. А «Коло» назавжди залишиться в моєму серці й думках на дуже особливому місці.

Олександр Луценко: «Життя після газети існує, і воно прекрасне!»

Уперше я прийшов у «Коло» в середині квітня 2003-го року. Редакція тоді ще була розташована на Промисловому в Полтаві, на перетині трьох запахів у повітрі - макухи з олійно-екстракційного заводу, солодощів із кондитерської фабрики й не зовсім приємних ароматів із м'ясокомбінату. Але сам офіс був сучасним, обладнаний усією потрібною технікою. Навіть у кожного працівника був комп'ютер з виходом в Інтернет, що на той час для Полтави було розкішшю. І найголовніше – молодий та легкий на підйом колектив.

«Коло» тоді було майже неможливо купити в Полтаві лише в редакції та в обмеженій кількості кіосків. Бо газета тоді орієнтувалася на область. Та й починалася вона зовсім з іншої назви - «Жовта газета. Лубенське коло», орієнтувалася на рекламу та оголошення. Це вже з нашим колективом вона стала інформаційною і з'явилася в Полтаві. У газеті було 8 шпальт, половина з яких - телепрограма та оголошення. Писали здебільшого про події в тих регіонах області, де в нас було найбільше передплатників. - у Лубнах та районах навколо. Згодом додали сторінку новин з Полтави. У пріоритеті були матеріали про людей з Полтавщини та їхні незвичні долі й вчинки. Саме цим ми й сподобалися читачам, і просто блискавично про нас дізналися в Полтаві. Звісно, це було підкріплене ще й рекламними та маркетинговими заходами. Завдяки роботі в «Колі» я побував в усіх райцентрах області, крім одного - Оржиці, де й досі не був.

За роки моєї роботи в редакції додали сторінок, розширили тематику. З'явилися два варіанти «Кола» - окремі випуски для області та Полтави. Пізніше їх було взагалі чотири варіанти - кущові для сусідніх районів. Журналістський колектив відвідав чимало професійних тренінгів, переміг у конкурсі міжредакційних обмінів - ми переймали досвід у редакціях у Рівному, Сумах, Львові, Херсоні, а до нас з'їжджалися колеги з усієї України й на базі «Кола» створили прототип нової сучасної регіональної газети. За часів мого редакторства ми разом з усіма працівниками компанії переїхали в новий офіс. А наприкінці 2004-го через зависоку вартість друку відмовилися від кольорових сторінок. Залишили наш традиційний колір лише на логотипі. А він був жовтогарячим. І все це - у розпал Помаранчевої революції. Випадково так сталося.

Газета була молода, і складно було скрізь: пробитися на полтавський ринок роздрібного продажу та передплати, дістати хоча б якийсь коментар у закритої для «несвоїх» прес-служби міськради (і до сьогодні майже нічого не змінилося). У функціях редактора «Кола» тих часів був лише журналістський контент. Рекламою, реалізацією, версткою займалися інші відділи компанії. Були незначні конфлікти з тодішнім видавцем - він вирішив піти в місцеву політику, були намагання вплинути на редакційний контент. Було чимало ідей згори, які втілювалися без прорахунку, що в підсумку не давало бажаного результату. Але найбільше я вдячний видавцю за те, що він багато сил, грошей вклав у навчання працівників редакції. Ми справді тоді росли професійно, як на дріжджах.

Після «Кола» я залишився у журналістиці аж до сьогодні. «Коло» стало стартовим майданчиком до моєї редакторської кар'єри – був редактором всеукраїнської газети, головним редактором обласних газет. Останні чотири роки редактор сайту ТСН.ua медіагрупи «1+1 Медіа» (Київ).

До закриття друкованої версії «Кола» ставлюся позитивно. Те, що газети відмиратимуть, зрозумів кілька років тому. Бо найбільші «вороги» газет – зависока вартість друку, проблеми з логістикою і неякісна та невчасна доставка передплатникам.

Колегам можу сказати єдине – життя після газети існує, і воно прекрасне!

Олеся Кучеренко: «Було цікаво починати творити газету майже

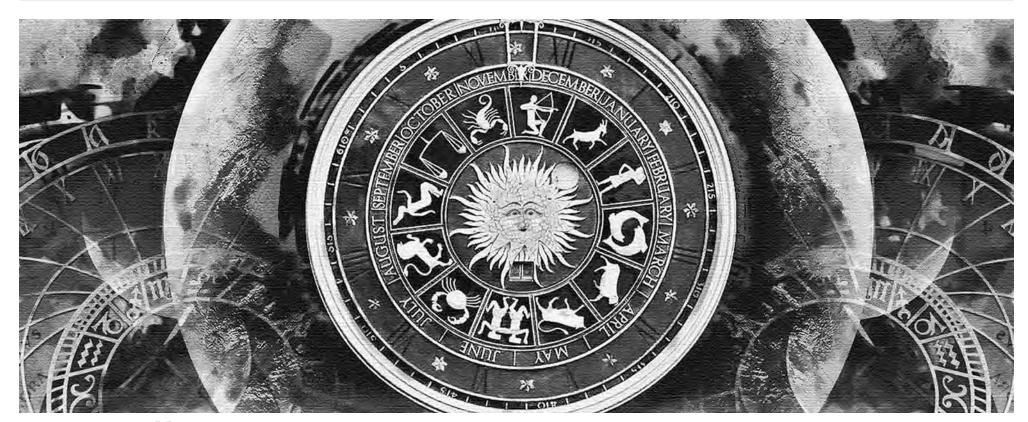

У 2003-2006 рр. - заступник редактора полтавської обласної газети «Коло», 2006-2008 рр. - редактор, 2009-й - редактор тематичних сторінок.

Це була зима 2003-го. Як зараз пам'ятаю, 13 лютого. Але цифра мене не злякала, на той час я уже змінила три місця роботи, спробувала себе в двох газетах. Батьки переживали, що я бігаю з місця на місце. Та в «Колі» я затрималась... на 7 років. Було цікаво починати творити газету майже з нуля. Я відчувала, що є де розвернутися, можна запропонувати щось своє. Але було й важко. Пам'ятаю, як із тодішнім редактором Юрієм Ісаєвим працювали за одним комп'ютером, із штату - фактично ми вдвох, часто не встигали дописати статті, тому й верстали газету до трьох годин ночі. Пам'ятаю «Коло» кольоровим, спочатку 16, потім 24 сторінки. Сайт з'явився значно пізніше. Спочатку газета себе позиціонувала як незалежну обласну, тому доводилося шукати кореспондентів у районах, часто їздити у відрядження. У пріоритеті було все, що не можуть собі дозволити журналісти державних видань. Редактором стала у 2006 році, довелося навіть з декретної відпустки вийти раніше. Тоді вже «Коло» знали добре, головне було - не втратити репутації незалежного ЗМІ. Мені особисто дуже запам'яталися вибори міського голови Полтави. Ми тоді випустили окремий додаток, присвячений виборам, і дали можливість усім кандидатам відповісти на одні й ті ж запитання. Вони були шоковані, деякі не вірили, що їхні відповіді вийдуть без редакторської правки. Але всі погодилися співпрацювати, адже в інших ЗМІ їм не давали висловитися навіть за гроші. Перемог було багато: маленьких (взяти інтерв'ю у зірки чи надрукувати критичний матеріал) і великих (виграти судовий процес, що тягнеться роками).

Нині у декреті, виховую синочка. Діти мої основні досягнення. А щодо роботи... Після «Кола» працювала власкором у всеукраїнському виданні, теж сім років. Маю диплом кращого регіонального журналіста за 2009 рік. Потім різко захотілося нових знань, емоцій, знайомств і вражень. Пішла на телебачення редактором новин. Дуже сподобалося працювати в кадрі, за кадром, працювати з відео і масою людей, які створюють «картинку». І ось грудень 2017 року, мабуть, найсумніший у житті. Спочатку новина про закриття газети «Коло», яку я вважаю своєю дитиною, а потім - про великі зміни на «Лтаві». Реформи в рамках суспільного мовлення - це ніби й непогано, але скільки людей може залишитися без роботи. До закриття «Кола» та інших друкованих видань я ніколи не буду ставитися позитивно й стримано. Не сприймаю серйозно жодного інтернет-видання. Газета - це інша річ. Що написано пером, як говориться...

Полтава Диканька Котельва Чутове Машівка Карлівка Н. Санжари Решетилівка Хорол Миргород В.Багачка Шишаки Зіньків Гадяч Лохвиця Чорнухи Лубни Пирятин Гребінка Оржиця Семенівка Глобине Кобеляки Козельщина Кременчук Комсомольськ

2018-Й — РІК ЖОВТОГО ЗЕМЛЯНОГО СОБАКИ

Господар року відрізняється відданістю й прагненням до справедливості. Тому чим більше високих моральних якостей у людини, тим більше дарів вона отримає. Крім того, Собака здатна примирити ворогів. Завдяки цьому у багатьох сім'ях запанують довгоочікувані мир і злагода. Настане він за східним календарем 16 лютого 2018 року.

Астрологи зазначають, що кожен рік Жовтого Собаки відрізняється спокоєм, стабільністю, умиротворенням і гармонією. 2018-го варто очікувати стабілізації політичної обстановки у світі. Багато суперечок і конфліктів вирішаться самі собою. Економічна ситуація в більшості країн буде стабільною.

Значна частина досягнень у цей час буде зумовлена прагненням окремих осіб виділитися з натовпу, продемонструвати свій інтелект. Це змусить багатьох діяти нестандартно. Саме таких людей у рік Земляного Собаки чекає великий успіх. Вони отримають заступництво господаря року та його захист.

У рік Жовтого Собаки буде безліч можливостей і шансів, щоб покращити ваше життя. Усе, що потрібно для фінансового успіху, — це правильний розподіл доходів.

2018 року настає сприятливий період для далеких подорожей. Собака любить дізнаватися нове і підтримає таких самих ентузіастів. Подорожі дозволять розширити світогляд, зануритися в чужі звичаї і традиції, пожити іншим життям.

Сім'я для Собак найважливіша в житті. Тому 2018-го саме час її створити. Усі обставини цьому сприятимуть. Родина стане надійним тилом, який завжди підтримає і допоможе. Можна планувати

весілля, придбання нерухомості тощо.

Рік сприятливий для нових починань. Потрібно лише прислухатися до себе й вибрати правильний шлях розвитку. Можливо, комусь давно хочеться звільнитися з ненависної роботи. Саме час це зробити. Замість цього з'явиться можливість робити улюблену справу, отримуючи не тільки задоволення, але й хороші гроші. 2018 рік сприятливий для того, щоб одержати другу освіту, змінити професію й поліпшити своє матеріальне становище.

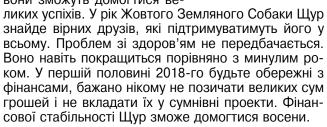
Едине, чого не варто робити в рік Земляного Собаки, – це планувати. Найкраще зробити це заздалегідь, а в новому році втілювати задумане. До того ж для цього буде безліч можливостей.

Під знаком Собаки народилися такі видатні особистості, як Сократ, мати Тереза, Вінстон Черчилль, Жак Ів Кусто, Майкл Джексон, Стівен Кінг, Гі де Мопассан, Акіра Куросава, Віктор Гюго, Ернест Гемінґвей, Олександр Дюма-батько, Григорій Распутін, Юрій Гагарін.

Прогноз на 2018 для всіх знаків східного гороскопа

Щур

Щурам 2018 року потрібно буде взяти всі справи у свої руки, не лінуватися й не шкодувати себе. Тоді результат не забариться. Якщо Щури проявлять цілеспрямованість, то цей період буде для них дуже продуктивним, і вони зможуть домогтися ве-

Бик

Бикові 2018 рік обіцяє безліч несподіванок. Йому варто зменшити свою гординю і впертість, навчитися поступатися. У середині року найкраще взяти відпустку. Це допоможе уникнути сер-

йозних конфліктів, а також поліпшити самопочуття й налагодити режим сну. Відновлені сили знадобляться, щоб зробити ривок у кар'єрі та покращити своє матеріальне становище. Наприкінці листопада очікується велике грошове надходження. Деякі Бики знайдуть у собі творчу жилку, це позитивно вплине на їхнє майбутнє. До кінця року, зміцнивши фінансовий фундамент, можна буде задуматися й про особисте щастя. Сім'я допоможе бикам почуватися потрібними та коханими.

Тигр

Характер у Тигра в рік Собаки зміниться на краще. Він стане спокійнішим, вдумливішим і доброзичливішим. У кар'єрі на Тигра чекають успіхи та підвищення, прибуток зросте. Деякі Тигри зважаться почати власну справу. Їх цілеспря-

мованості й сміливості можна буде позаздрити. Авторитет цього знаку східного гороскопа зміцниться. Професійні заслуги Тигра оцінять належним чином. У сімейному житті все стабільно. У деяких Тигрів можливе поповнення в родині. Наприкінці року варто приділити увагу здоров'ю. У цілому 2018-й буде дуже спокійним, мине без конфліктів і неприємних сюрпризів.

Кролик (Кіт)

Для представників року Кролика (Кота) 2018 рік буде дуже вдалим. До них звертатимуться по поради й допомогу. Завдяки цьому коло їхнього спілкування значно розшириться, а авторитет зміцниться. Прагнення до матеріального благополуччя повинно

супроводжуватися шляхетними намірами, тільки так воно буде вдалим. Собака цінує чесність, тому щирі представники знаку отримають все, про що мріють. Східний гороскоп 2018-го пророкує Кролику успіх у кар'єрі й поліпшення матеріального становища. На Котів чекають взаємне кохання й гармонійні стосунки. Для вільних представників знаку рік може закінчитися весіллям. Треба подбати про здоров'я, уникати переохолоджень.

Дракон

Тих, хто народився в рік Дракона, че-кає насичене й ці-каве життя. Вир подій закрутить вас і не дасть нудыгувати. Багато Драконів знайдуть нових друзів і навіть зможуть налаго-

дити стосунки з давніми ворогами. Досить добре йтимуть фінансові справи. Уже в березні рівень доходів почне зростати. Але витрачати все відразу не рекомендується, краще відкласти гроші на велике придбання. Імовірне сходження кар'єрними сходинками або успіх у бізнесі. Творчі особистості, які належать до знаку Дракона, опиняться в центрі уваги. Вони зможуть добре проявити себе, а дуже талановиті мають шанс прославитися на весь світ. Проблем зі здоров'ям вдасться уникнути, якщо вчасно розпочати профілактику. У сімейному житті все практично ідеально.

3мія

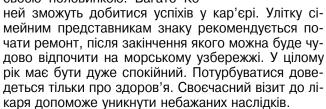
Тих, хто народився в рік Змії, чекає безліч сюрпризів як приємних, так і не дуже. У цілому рік сприятливий для людей, які діятимуть чесно й щиро. Доброта й порядність - ті якості, які цінує Собака. Таких Змій вона обов'язково винагородить. Деякі представники знаку зможуть реалізувати свої таланти. Міцні сімейні стосунки, чудове самопочуття, відсутність проблем із фінансами і кар'єрне зростання обіцяє Зміям рік Жовтого Земляного Собаки. До кінця року самотні представники знаку зможуть зустріти свою половинку і знайти сімейне щастя. Щоб

здоров'я не турбувало, рекомендується провести

Кінь

Цікавим рік буде для талановитих особистостей, які народилися під знаком Коня. На них чекають захопливі поїздки в місця, де вони мріяли побувати. На Коней чекають численні цікаві знайомства й зустріч зі своєю половинкою. Багато Ко-

профілактичні заходи.

Вівця (Коза)

Згідно зі східним гороскопом, у тих, хто народився в рік Вівці (Кози), усе складеться дуже вдало. Ті, які давно планували відкрити власну справу, зможуть вдало реалізувати свою ідею. Одружені Вівці будуть захоплені своєю половинкою, а

вільні представники знаку знайдуть кохання. На роботі труднощів не передбачається. Вірогідні нові успішні проекти, які забезпечать істотний прибуток. Але не варто відразу витрачати зароблене, краще покласти гроші в банк. Тоді в другій половині року фінансові труднощі Козам не загрожуватимуть.

Мавпа

Мавпам потрібно обережпроявити ність у справах. Це хороший період для навчання й освоєння нової справи. Зустрічі та нові знайомства відійдуть на другий план. Тому товариським і веселим Мавпам 2018-й може здатися занадто нудним. Протя-

гом усього року треба буде приділяти достатньо часу сім'ї, щоб домочадці не почувалися обділеними любов'ю і турботою. Творчі особистості зможуть реалізувати проект, який у майбутньому принесе їм славу, чималий дохід і визнання. Багато Мавп захочуть домогтися підвищення на службі, і зорі цьому сприятимуть.

Півень

Для тих, хто народився в рік Півня, Земляна Собака говипробування. Велика ймовірність події, яка переверне ваше життя з ніг на голову. І мало кому це сподобається, але, врешті-решт, все складеться добре. Майже всім представникам знаку доведеться багато часу присвячувати роботі й родин-

ним турботам. Прагнення розбагатіти призведе до того, що Півню доведеться пожертвувати особистим часом, віддаючи його роботі. Але, на щастя, сімейне життя від цього не постраждає. Половинка проявить розуміння й підтримає Півнів у їхніх починаннях. Улітку потрібно буде зменшити темп і як слід відпочити. Найкраще вирушити родиною на морське узбережжя. Кілька тижнів відпочинку дозволить набратися сил, щоб зробити ривок у другій половині року і таки домогтися бажаного результату.

Собака

Чого ж чекати тим, хто за східним гороскопом народився знаком Coбаки? Безсумнівно, це їхній рік. Собакам щаститиме в усьому, особливо на роботі. Кар'єрне зростання очікує представників, матеріальне становище значно покращиться.

У середині року самотні Собаки нарешті знайдуть щастя в особистому житті. Романтичні стосунки розвиватимуться стрімко й виявляться дуже перспективними. Багато Собак зважаться розпочати великий ремонт у своїй оселі або ж придбають власний будинок. Протягом усього року в будь-яких починаннях вам сприятимуть зірки.

Кабан

Згідно з прогнозом гороскопа східного на 2018-й, у тих, хто народився в рік Кабана, усе складеться добре. Вони зможуть нарешті визначитися зі своїми пріоритетами, зрозуміти, що для них важливіше, а що можна відкласти на

потім. Фінансових труднощів протягом року не передбачається. Але найприбутковіший період - початок весни. Можливо, Кабан навіть зможе придбати нерухомість. Для тих, хто активно шукає свою другу половинку, сприятливим періодом стане літо. Нові стосунки можуть закінчитися весіллям. Сімейні пари цього року житимуть у повній гармонії, сварки й образи залишаться в минулому. У сім'ї пануватимуть щастя, любов, ніжність, довіра й взаєморозуміння.

Підготувала Наталка Сіробаб

У чому зустріти рік Жовтого Земляного Собаки

Новий 2018-й буде роком Жовтого Земляного Собаки згідно з китайським календарем. Тож колір свята – різні відтінки жовтого. Щоб задобрити покровителя року, астрологи радять ретельно обирати, у чому зустрічати Новий рік.

Де б ви не святкували, намагайтеся оточити себе м'якими, пастельними кольорами й уникайте яскравих, радять астрологи.

Рік Жовтого Земляного Собаки варто зустрічати в одязі таких кольорів: жовтий, пісочний, оливковий. золотистий. коричневий і кавовий. Також можна додати нейтральні білий, кремовий, молочний кольори.

Оскільки собака – тварина врівноважена й вірна, варто обирати стриманий одяг. Собака не любить вульгарності, зради й брехні, тож відмовтеся в Новорічну ніч від глибоких декольте, прозорих тканин і високих розрізів на спідницях. Оберіть красиву, елегантну, але стриману сукню. Можете також доповнити образ декором з хутра (наприклад манжети, комір).

Прикраси також обирайте дрібні, скромні. Собаці точно не сподобаються химерні й помпезні сережки, браслети чи намиста. Підберіть витончені ювелірні вироби, які гармонійно поєднаються з вашим образом. Муфти, накидки, шалі – це все, що ви сміливо можете вдягати на святкування Нового 2018 року.

Для святкового декору також можете обирати золотисті прикраси. А оскільки собака - хижак, на новорічному столі обов'язково мають бути м'ясні страви.

До слова, астрологи кажуть, що, на відміну від 2017-го вибухового і непередбачуваного року Півня, 2018-й Жовтого Земляного Собаки буде більш стриманим і спокійним. Оскільки собака має консервативний характер, цей рік для більшості людей не буде вирішальним. 2018-й пройде під знаком стихії Землі, тож людей більше цікавитимуть матеріальні блага, нерухомість, сільське господарство, а не духовні цінності.

Полтава Диканька Котельва Чутове Машівка Карлівка Н. Санжари Решетилівка Хорол Миргород В. Багачка Шишаки Зіньків Гадяч Лохвиця Чорнухи Лубни Пирятин Гребінка Оржиця Семенівка Глобине Кобеляки Козельщина Кременчук Комсомольс

ПІДСУМКИ 2017 РОКУ ОЧИМА ЖУРНАЛІСТІВ «КОЛА»

МАРИНА ЛЕВЧУК, НАДІЯ ТРУШ

Традиційно наприкінці року заведено підбивати підсумки. І варто зазначити, що 2017-й для Полтавщини, як і для всієї України, пройшов у стані неоголошеної війни. Та було цього року як багато «зрад», так і багато «перемог». Згадаймо разом основні події, що відбулися в Полтавській області за рік, що вже практично минув.

Обіцянка року

Ще в червні, після чергової сесії, міський голова Олександр Мамай пообіцяв, що на наступну винесуть проект рішення про виділення коштів на консервацію будівлі кадетського корпусу. Проте ні на наступній сесії, яка відбулася у вересні, ні на тій, що пройшла 22 грудня, відповідного проекту так і не подали. Як пояснив пізніше міський голова, зволікають із цим питанням через неупорядковану документацію на земельну ділянку. Таким чином консервацію кадетського переносять на 2018 рік. Що ж, чекаємо.

Децентралізація року

На завершення 2017-го в Полтавській області утворили вже 43 об'єднані територіальні громади. У 20 з них вибори голів та депутатів відбулися цього року. До ТОП-10 об'єднаних територіальних громад країни ввійшли Шишацька та Глобинська ОТГ, також у першій півсотні Білоцерківська, Решетилівська, Пришибська, Пирятинська, Семенівська та Сергіївська громади.

На сьогодні в Україні сформовано 692 об'єднані територіальні громади.

Рекорди року

Цього року Полтавщина здивувала всю Україну своїми рекордами. Так, у Лубнах на молокозаводі виготовили рекордний сирок вагою 80 кілограмів. На Сорочинському ярмарку встановили рекорд на найбільший спечений коровай. Його вага, подумати тільки, — майже 615 кілограмів. А полтавця Олександра Хижняка внесли до національного реєстру рекордів як боксера, який здобув найбільшу кількість титулів за 330 днів (6 нагород). Відзначилися і полтавські бігуни Дмитро Кербут та Григорій Юхимець. Вони пробігли 630 кілометрів і зібрали кошти для Центру розвитку особливих дітей «Дитина і світ». За це спортсмени стали рекордсменами Книги рекордів України.

Втрати року

Не обійшлося цього року й без втрат на фронті. З початку неоголошеної війни на Сході України загинуло 175 полтавців, 23 з них — із Полтави. На їхню честь лише в обласному центрі відкрили 15 меморіальних дощок.

Убивство року

Найрезонанснішою подією минулого року стало вбивство депутата Миргородської міської ради Олега Супруненка. 12 липня на депутата-«свободівця» напали невідомі люди в масках, озброєні палицями. Лікарі майже місяць боролися за його життя, проте 7 серпня серце чоловіка зупинилося.

За підозрою у вбивстві Олега Супруненка затримали трьох осіб, один із них – це його колега з міськради «радикал» Хачатур Хачатрян.

Лише з другої спроби Олегу Супруненку депутати Миргородської міської ради присвоїли звання почесного жителя міста посмертно.

Рятівник року

10-річний Богдан Краснопеєв, залишившись у квітні цього року за старшого зі своїми трьома братиками, не підозрював, що за одну мить стане героєм. Граючись із сірниками, молодші діти опинилися за крок від біди, коли в кімнаті спалахнула пожежа. Але Богдан не розгубився — самотужки виніс своїх братиків із оселі, яка палала й за лічені хвилини перетворилася на попелище. За такий прояв мужності Богдан став лауреатом Всеукраїнської акції «Герой-рятувальник року», про нього почула вся

Гордість року

Продовження на стор. 15

Були цього року і підстави для гордості, адже гурт із Полтави «Оторвальд» переміг у відборі й представив країну на пісенному конкурсі «Євробачення».

А Тетяна Веркалець із Розсошенців Полтавського району потрапила до п'ятірки найкращих педагогів України.

Прославилися полтавці не лише в Україні, а й далеко поза її межами – Олександр Оксанченко, льотчик із Миргорода, продемонстрував найвищу майстерність на авіашоу у Великобританії.

Спортивні перемоги року

Не можемо не згадати й перемоги наших спортсменів, виступи яких стали тріумфальними. На цьогорічних Дефлімпійських іграх, що пройшли в Самсуні, Україну у складі збірної команди представляли 23 спортсмени з Полтавщини, які в скарбничку держави принесли 32 медалі. Загалом же нашій державі вдалося вибороти 99 медалей, тобто кожна третя медаль була завойована полтавцями.

Достойно виступили українці й на спортивних змаганнях серед військовослужбовців та ветеранів бойових дій «Ігри нескорених» (Invictus Games). 15 спортсменів привезли додому 14 нагород – 8 золотих медалей, та по три срібні й бронзові. 4 золоті медалі здобув полтавець Павло Будаєвський.

А в жовтні у Вашингтоні відбувся 42-й Марафон Морської піхоти США. У ньому вдруге за час проведення брала участь команда з України — 10 військовослужбовців, які отримали поранення в зоні АТО, серед них і полтавець Юрій Дмитренко, який втратив ногу. Ветеран здолав на протезі десятикілометрову дистанцію.

Вандалізм року

Наприкінці серпня невідомі облили синьою фарбою пам'ятник Петру I та хрест на братській могилі російських воїнів, що на території Державного історико-культурного заповідника «Поле Полтавської битви». «Дісталося» і Ватутіну — напередодні пам'ятник облили червоною фарбою. До речі, уже втретє.

ПІДСУМКИ 2017 РОКУ ОЧИМА ЖУРНАЛІСТІВ «КОЛА»

Не оминули вандали й «Арку» - місце, яке стало символом єднання та боротьби в Полтаві. Квіти й вірші, якими прикрасили юні поетки стіни, невідомі обмалювали нецензурними малюнками та лайкою.

Флешмоби року

Багатим цей рік був і на різноманітні естафети та флешмоби, які підтримували або й започатковували політики та посадовці. Нардепи, спортсмени та посадовці віджималися 22 рази, фотографувалися з котами та робили селфі з купюрами. Усе заради благородної мети й піару!

Пісня року

До Міжнародного дня жіноцтва депутати Полтавської обласної ради, а також голова облради Олександр Біленький та перший заступник голови ОДА приготували сюрприз - пісню «Чому квіти не в'януть» у власному виконанні. За виготовлення відеопривітання заплатив голова Полтавської обласної ради Олександр Біленький. Повеселився облрадівський бенд та розважив інших за 6 тисяч 947 гривень.

Концерт року

У червні на стадіоні «Ворскла» повноцінно не відбувся концерт гурту «Океан Ельзи» - соліст Святослав Вакарчук зірвав голос, виконуючи першу пісню. Через таку ситуацію гурт пообіцяв дати безкоштовний концерт у вересні. Концерт мав відбутися на площі перед ТРЦ «Екватор», через острах тисняви виступ перенесли, і він пройшов на стадіоні «Ворскла».

Підвищення року

У листопаді Решетилівка офіційно стала містом. Таке рішення ухвалила Верховна Рада, проголосувавши за відповідну постанову. Решетилівка - один із найвідоміших сучасних центрів народних промислів України.

Диво року

У липні сталося те, чого міська влада не могла зробити протягом двадцяти років - стихійний ринок із площі перед Південним вокзалом перенесли на площу за Палацом культури залізничників. Диво, але нововведення прижилося: не було зафіксовано жодного випадку повернення на колишне місце торгівлі. Там, де раніше зранку не було де яблуку впасти ані громадському транспорту проїхати, нині просторо та росте новий парк.

Знайда року

У квітні можна було порадіти за міського голову Полтави Олександра Мамая: у нього знайшлася матимільйонерка. У декларації про доходи за 2016-й вказав матір Тамару Мамай, чого раніше не робив. Маючи річну пенсію 16 тисяч 194 гривні, вона тримає готівкою 3 мільйони 840 тисяч гривень та 870 тисяч доларів, володіє нежитловими будівлями площею 911 метрів квадратних у Полтавському районі, земельною ділянкою площею 1489 метрів квадратних в обласному центрі та квартирою площею 47,6 метра квадратного в Полтаві.

Ажіотаж року

2017-й можна назвати роком буму на біометричні паспорти. Черги на отримання біометричного закордонного документа не зменшуються. Це зумовлено тим, що Україна нарешті отримала безвіз і подорожувати українці можуть без особливих проблем, але, «втовпитися» навіть в електронну чергу по біометрику неможливо. У міграційній службі очікують, що такий ажіотаж буде щонайменше до березня 2018-го року.

Актор року

У серпні екс-голова Зіньківської РДА Віталій Панченко в Полтаві тікав від патрульних і театрально непритомнів. Це сталося у ТРЦ «Київ», де працівники управління захисту економіки ГУ НП у Полтавській області намагалися вручити чоловіку протокол про адміністративне порушення. Панченко почав хапатися за серце, непритомніти, просити викликати «швидку», хапався за перехожих і врешті зі стогоном ліг на асфальт, чим викликав бурхливі оплески.

Закриття року

У березні після численних мітингів у Біликах Кобеляцького району закрили свинокомплекс, а в Лазірках Оржицького району – протруювальний цех. Роботу свинокомплексу, який працював з 2011 року, блокували протягом кількох років. Проте саме 2017-й став фінішним: свині мерли від голоду, сильніші тварини поїдали слабших, у підсумку підприємство повністю ліквідували. Власники екс-свинокомплексу судяться з протестувальниками й вимагають виплатити 11 мільйонів гривень збитків. Протести, перекривання доріг, хода у столицю у виконанні лазірчан також дали свої результати – група компаній «Кернел» закрила протруювальний цех у Лазірках.

Бунт року

У квітні під час протестів проти забудови арки «Газетного раду» на вулиці Соборності в центрі Полтави сталася різанина. Постраждали кілька осіб, а двоє -Олександр Коба й Дмитро Юденко - отримали ножові поранення. Судові засідання тривають досі: паралельно з кримінальним провадженням проти обвинувачених Євгена Усенка та Анатолія Прядка ГУНП у Полтавській області розслідувало факт хуліганства під час подій біля арки. Дмитру Юденку відмовили в статусі постраждалого. Він не згоден із таким рішенням, оформив скаргу. Остаточно вирішити ситуацію має незабаром Октябрський районний суд міста Полтави.

Візити року

Олег Прохоренко, голова правління ПАТ «Укргазвидобування», у лютому прибув на нафтогазову виставку, тоді як очільники обласної влади подію проігнорували.

У лютому в Полтаві нардепи Сергій Лещенко і Світлана Заліщук закликали боротися з корупцією, презентували в місті осередок партії «ДемАльянс» (Демократичний Альянс).

У березні перша леді Марина Порошенко відвідала полтавську школу №34. Там вона подивилася змагання старшокласників Полтави з надання домедичної допомоги в межах всеукраїнського проекту «Я можу врятувати життя» та підписала разом з дітьми «Книгу миру».

Часто Полтаву відвідував письменник Сергій Жадан. У квітні він презентував свою книгу «Тамплієри». У грудні він виступав разом зі своїм гуртом «Собаки в космосі».

У квітні ведучі популярного ранкового шоу [КАМТУ-ГЕЗА] радіо ROKS Соня Сотник та Сергій Кузін разом із музикантами завітали до обласного центру, щоб відвезти допомогу, яку зібрали жителі міста учасникам АТО.

У квітні Полтаву відвідала Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні пані Марі Л. Йованович. Головна мета – налагодження співпраці, зокрема у галузі видобутку газу і нафти.

Того ж місяця нардеп Олег Березюк роздавав поради меру Полтави про те, як розвивати місто та що робити з будівлею багатостраждального кадетського

У травні міністр освіти на науки Лілія Гриневич відвідала Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, де відкрила Полтавське представництво Почесного консульства Чорногорії в Україні. Ще вручала нагороди переможцям III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів-членів МАН.

Протягом року найчастішим гостем на Полтавщині був Прем'єр-міністр Володимир Гройсман. У червні він завітав у Полтавську область, аби проінспектувати капітальний ремонт дороги М-03 Київ - Харків - Довжанський у Хорольському районі, поблизу села Покровська Багачка. У жовтні він побував у Горішніх Плавнях, ознайомився з роботою Біланівського ГОКу, оглянув найсучаснішу техніку Кременчуцького автозаводу та традиційно проінспектував ремонт доріг. У листопаді він прилітав на хорватську бурову в селі Сенча Лохвицького району. Візит відбувся за участі посла Хорватії.

У червні в Полтаві міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков, міністр молоді та спорту Ігор Жданов та секретар Ради нацбезпеки Олександр Турчинов відкривали сервісний центр МВС, вручали квартири, нагороди бійцям АТО та передали до підрозділів поліції Полтавщини 18 сучасних позашляховиків.

У серпні Полтаву відвідав Надзвичайний та Повноважний Посол Швеції в Україні пан Мартін Хаґстрьом. Візит до Полтави він здійснив у межах ознайомчої подорожі всією країною, щоб сформувати уявлення про Україну, її традиції та економічні, соціальні, культурні

У жовтні нардеп Артем Вітко відкрив у центральному парку Карлівки стелу, присвячену Дмитрові Барвіну й Миколі Демиденку, бійцям, загиблим у зоні проведення АТО.

У жовтні на Полтавщину приїжджав мер Львова Андрій Садовий. У двох районах області він побував із візитом підтримки його однопартійців на виборах в ОТГ, а в Полтаві Садовий хвалився тим, що зробив для міста, яке очолює.

У листопаді нардеп Василь Чумак, заступник голови комітету Верховної Ради з питань запобігання корупції, лідер громадського руху «Хвиля», говорив про нову політичну реформу та про те, як стара виборча система змінила хід історії України.

У грудні Анатолій Гриценко, лідер політичної партії «Громадянська позиція», екс-міністр оборони України, під час візиту в Полтаву говорив про те, чому Генпрокурор Юрій Луценко повинен піти у відставку та про інші політичні аспекти держави.

Лохвиця Чорнухи Лубни Пирятин Гребінка Оржиця Семенівка Глобине Кобеляки Козельщина Кременчук Комсомольськ

ОСТАННІЙ НОМЕР ГАЗЕТИ (КОЛО) СТВОРЮВАЛИ: Дмитро Назаренко, Тамара Кольц, Надія Труш, Ольга Правденко, Юлія Деркач, Наталка Сіробаб, Ольга Матвієнко, Марина Левчук, Тетяна Цирульник, Ніна Король

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: вул. Соборності (Жовтнева), 50, оф. 35, Полтава, 36000, тел./факс: (0532) 613-245 e-mail: kolo.news.poltava@gmail.com

Передплатний індекс__1126 Видавець: Цирульник Т.Г. Головний редактор газети «Коло»: Редактор сторінок: Ольга Правденко Матеріали, позначені р. публікуються на правах реклами Розміщення реклами: тел.: (0532) 613-245 redaktor@kolo.poltava.ua **Розповсюдження:** тел.: (0532) 613-245 Віддруковано: ТОВ «Асмі», пров. Перспективний, 8 Полтава, 36011, (0532) 56-55-29 Сукупний тираж за півроку: 66 600 прим. Замовлення «Коло» — №13103

